

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

MIGRACE

Přehled aktualit v oblasti migrace

Za období od 1. 4. do 30. 4. 2018

Migrace č. 05/2018

duben 2018

autoři: Eva Sochorová, Martin Kuta, Adam Folvarčný

Obsah:

EVROPSKÝ PARLAMENT	4
VNĚJŠÍ ROZMĚR	4
K mezivládní konferenci o globálních kompaktech, jednání v EP	4
Analýza push faktorů ve vybraných zemích původu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU	6
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	11

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: MIGRACE
Název: Přehled aktualit v oblasti migrace	Typ řady: online, ISSN 2533-4166
Autoři: Sochorová, E., Kuta, M., Folvarčný, A.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=13
Číslo: Migrace č. 05/2018	První vydání řady: červen 2015
Datum: 1. – 30. duben 2018	Frekvence vydání řady: měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: přehled aktuálních informací k problematice migrace
Migrace; přehled; statistika; zpráva; push-pull faktory; teorie; mezinárodní migrace; globální; kompakt	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah

EVROPSKÝ PARLAMENT	4
VNĚJŠÍ ROZMĚR	4
K mezivládní konferenci o globálních kompaktech, jednání v EP	4
Analýza push faktorů ve vybraných zemích původu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU	6
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	11

EVROPSKÝ PARLAMENT

Plenární zasedání

Dne 18. dubna Evropský parlament (EP) diskutoval **závěry ze zasedání Evropské rady**, které se konalo 22. a 23. března. Za přítomnosti předsedy Evropské rady Donalda Tuska a předsedy Evropské komise Jeana-Claudea Junckera poslanci EP v oblasti migrace zdůraznili potřebu projednat migrační balíček na nadcházejících jednáních Evropské rady s cílem přijmout společný postoj Rady. Dále poslanci EP vyzvali k lepší ochraně vnějších hranic, zavedení migračních kvót a opět zmínili myšlenku EU „Marshallova plánu“ pro Afriku.¹

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE)

Dne 25. dubna Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) hlasoval o postoji k návrhu nařízení, kterým se stanoví **společné podmínky pro posuzování žádostí o mezinárodní ochranu** na úrovni EU. Cílem návrhu je zmenšit rozdíly v počtech uznaných žádostí o azyl mezi jednotlivými členskými státy, omezit druhotné pohyby a zajistit společné účinné procesní záruky pro žadatele o azyl. Výbor LIBE podpořil změny, které mají vést k rychlejšímu posouzení žádostí o mezinárodní ochranu, konkrétně registrace žádostí o azyl ve lhůtě tří dnů a posouzení jejich přípustnosti ve lhůtě jednoho měsíce, rozhodnutí o udělení ochrany do šesti měsíců, výjimečně do devíti měsíců, a právo na osobní pohovor, bezplatnou právní pomoc a odvolání. Oproti návrhu Komise výbor **vyňal Turecko ze společného seznamu EU bezpečných zemí původu**. O tomto postoji bude následovat hlasování na plénu Evropského parlamentu a poté se na jeho základě zahájí vyjednávání s Radou EU.²

VNĚJŠÍ ROZMĚR

K mezivládní konferenci o globálních kompaktech, jednání v EP

V září 2016 proběhl v New Yorku summit o migrantech a uprchlících pod záštitou OSN. Výstupem tohoto summitu byla Newyorská deklarace obsahující podporu myšlenky řízení světové migrace.³ Deklarace vytvořila předpoklady pro další činnost; nejpozději v roce 2018 má proběhnout mezivládní konference, na niž má dojít ke sjednání *globálního kompaktu o bezpečnosti a řízení migrace (global compact for safe, orderly and regular migration)*. Mělo by se jednat o první mezivládní dohodu s celosvětovou působností o migraci a právech migrujících osob. Dohoda by podobně jako v dalších oblastech mezinárodních vztahů měla přinést smluvní rámec, který zavede spravedlivější přerozdělení břemene migračních tlaků mezi státy mezinárodního společenství. Znění tohoto kompaktu by mělo být sjednáno v průběhu letošního roku do července po mezivládních a regionálních konzultacích a vlastní dohoda by měla padnout na mezivládní konferenci v prosinci letošního roku (10. a 11. prosince) v Maroku.⁴ V prosinci 2017 přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci o struktuře a podobě konference

¹ EP: Tisková zpráva MEPs urge member states to reach agreement on tackling migration crises, 14. dubna 2018, [cit. 2018-5-10]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20180411IPR01524/meps-urge-member-states-to-reach-agreement-on-tackling-migration-crises>

²EP: Tisková zpráva MEPs support reforms to speed up assessment of asylum requests in the EU, 25. dubna 2018, [cit. 2018-5-15]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20180423IPR02320/meps-support-reforms-to-speed-up-assessment-of-asylum-requests-in-the-eu>

³ Viz Přehled aktualit v oblasti migrace 9/2016, s. 8–9. ISSN 2533-4166. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=77740>.

⁴ Intergovernmental Conference 2018. Refugeesmigrants.un.org [online], 2018 [cit. 2018-05-15]. Dostupné z: <https://refugeesmigrants.un.org/intergovernmental-conference-2018>.

(program a forma jednání plenárního zasedání a dalších dílčích jednání). V rámci konference a v návaznosti na přijatý kompakt proběhnou dvě dílčí zasedání, dialogy, zaměřené na uvádění dohodnutých opatření do praxe a také partnerství a nové iniciativy s cílem pokročit v celosvětovém řízení migrace.

Přílohou rezoluce byl též jednací řád konference.⁵

Druhým sjednávaným dokumentem je *globální kompakt o uprchlících*. Ten se skládá ze dvou dokumentů – rámce pro všeobecnou odpověď na krizové situace (*comprehensive refugee response framework*, CRRF) a akčního plánu zavádění dohodnutých opatření.⁶ Rámec pro mezinárodní všeobecnou odpověď má za cíl rovnoměrně rozdělit zátěž poskytování útočiště uprchlíkům a běžencům a určit odpovědnost za poskytování asistence ze strany jednotlivých států mezinárodního společenství. Státy, které jsou vystaveny většímu migračnímu tlaku, mají rovněž požívat podpory mezinárodního společenství.⁷

O současném stavu jednání o globálních kompaktech proběhla **diskuze na plenárním zasedání EP**. Úvodní slovo pronesl komisař Dimitris Avramopoulos a uvedl, že EU přistupuje aktivně k jednání o globálním kompaktu, což se projevuje do znění kompaktu, které do značné míry reflektuje unijní politiky a legislativu. Avramopoulos rovněž zdůraznil význam kompaktu pro lepší mezinárodní činnost reagující na běženecké a uprchlické krize. Podle něj by se dosavadní praxe měla proměnit a namísto ryze humanitární činnosti se více zaměřit také na rozvojovou činnost. Změna přístupu pomůže nejen konkrétním osobám, ale také hostitelským státům, které nejvíce čelí migračnímu tlaku během určité krize. Avramopoulos zmínil hlavní cíl globálního kompaktu, a to zajistit bezpečnou a řízenou celosvětovou migraci osob (ochrana každé osoby, otevření legálních cest ekonomické migrace).

Během diskuze v EP zazněla podpora unijní činnosti při sjednávání tohoto kompaktu. EU by měla i nadále věnovat pozornost rozvojové spolupráci s méně rozvinutými zeměmi s cílem zajistit, aby tyto státy nebyly zdrojem migrace. Stejně tak zazněly ale i kritické hlasy, podle nichž je potřeba zajistit udržitelnost migrace, především z hlediska financování asistence migrujícím osobám a zajištění integrace osob v hostitelských státech. Zazněly též názory, že Evropa nemá potenciál zvládnout příchod dalších osob, zajistit jejich integraci, včetně integrace na trhu práce.

V závěrečném projevu vysoká představitelka Mogheriniová uvedla, že EU chce i nadále pokračovat v řešení migrace na mezinárodní úrovni.⁸

EP přijal usnesení, v němž podporuje další činnost EU při sjednávání mezivládních kompaktů a podporuje sjednání obou dokumentů.⁹

⁵ Resolution adopted by the General Assembly on 24 December 2017. 72/244. Modalities for the Intergovernmental Conference to Adopt the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration. UN.org [online], 24 December 2017 [cit. 2018-05-15]. Dostupné z:

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/72/244.

⁶ Global Compact on Refugees. Refugeesmigrants.un.org [online], 2018 [cit. 2018-05-15]. Dostupné z:

<https://refugeesmigrants.un.org/refugees-compact>.

⁷ Nultá verze tohoto kompaktu byla předložena v lednu letošního roku.

Nultá verze návrhu Globální kompaktu o uprchlících ze dne 31. ledna 2018 v angličtině. The global compact on refugees Zero draft (as at 31 January 2018). Dostupné z: <http://www.unhcr.org/Zero-Draft.pdf>.

⁸ Progress on UN Global compacts for safe, orderly and regular migration and on refugees (debate).

Europarl.europa.eu [online], 17 April 2018 [cit. 2018-05-15]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20180417+ITEM-011+DOC+XML+V0//EN&language=EN>.

⁹ European Parliament resolution of 18 April 2018 on progress on the UN Global Compacts for Safe, Orderly and Regular Migration and on Refugees (2018/2642(RSP)). Europarl.europa.eu [online], 18 April 2018 [cit. 2018-05-

Analýza push faktorů ve vybraných zemích původu žadatelů o mezinárodní ochranu v EU

Tabulka 1 zobrazuje prvních deset zemí původu, jejichž státní příslušníci nejvíce zažádali v zemích EU o mezinárodní ochranu za období od března 2017 do února 2018.¹⁰

Tabulka 1 Země původu s nejvyšším počtem žadatelů o azyl v EU28

Země	Počet žadatelů
Sýrie	95 565
Irák	48 550
Afgánistán	42 455
Pákistán	36 995
Albánie	23 525
Eritrea	22 490
Bangladéš	19 930
Írán	17 690
Ghana	16 475
Rusko	15 725

Ve vydání Přehledů aktualit v oblasti migrace 4/2018 (1. – 31. březen 2018) byly zveřejněny politicko-bezpečnostní a socio-ekonomické podmínky v prvních pěti zemích (z toho důvodu jsou tyto země v tabulce 1 uvedeny kurzívou).¹¹ Následující část se věnuje politicko-bezpečnostní a socio-ekonomické situaci v Eritrei, Bangladéši, Íránu, Ghaně a Rusku z hlediska push-faktorů, tedy hlavních politických, sociálních a ekonomických důvodů, proč státní příslušníci tyto země opouštějí a žádají o mezinárodní ochranu v zemích EU.¹²

Eritrea

Situace Eritrey je specifická. Jedná se sice o neválečnou zemi, nicméně místní režim patří mezi nejkrutější na africkém kontinentu z hlediska dodržování lidských a politických práv obyvatel. Důvody k odchodu jsou především politické – zejména podoba autoritářského režimu. Režim perzekuuje nejen vlastní obyvatele, ale tvrdě zasahuje také vůči novinářům – svoboda médií zde neexistuje. Situaci uvnitř země dokresluje také nekonání ani zdánlivých voleb a fakticky existující jednostranický systém s prezidentem Afwerkim vládnoucím od roku 1993, který je současně také předsedou Národního shromáždění. Země prakticky nemá ústavu ani právní systém, které zůstaly neimplementovány po ustanovení nezávislosti v roce 1993.

Charakter režimu byl několikrát prověřován ze strany OSN. Roku 2016 Vyšetřovací komise Rady OSN pro lidská práva konstatovala dlouhodobé a vážné porušování lidských práv ve smyslu mučení, nehumánního zacházení nebo perzekucí. Zvláště politická a osobní práva obyvatel zde nejsou fakticky respektována (viz omezený pohyb uvnitř země, nulová propustnost vnějších hranic, kterou charakterizuje *shoot-to-kill-policy*, tedy možnost pohraniční stráže zastřelit

15]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2018-0118&language=EN&ring=B8-2018-0184>.

¹⁰ Zpracováno na základě dat poskytnutých Eurostat (viz dále).

Eurostat: Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Monthly data (rounded) [aktualizováno 2018-04-27, citováno 2018-04-30], [ZDE](#).

¹¹ Přehled aktualit v oblasti migrace 4/2018, s. 6–10. ISSN 2533-4166. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=145477>

¹² K teorii push-pull faktorů viz Přehled aktualit v oblasti migrace 4/2018, s. 5–6. ISSN 2533-4166. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=145477>

osoby, které se snaží překonat státní hranici). Výsledkem tak je katastrofální politicko-spoločenská situace, spojená se sníženou osobní bezpečností a porušováním základních práv.¹³ Značná uzavřenost země jí komplikuje rozvoj a zapojení do globalizovaného světa, ale ekonomické podmínky nejsou primárním faktorem odchodu (přestože mohou hrát svou roli). Migrační proud tvoří převážně mladí lidé, kteří tak často činí ve snaze vyhnout se povinné vojenské službě. Ta má oficiálně délku 18 měsíců, ale někdy je prodloužena i celoživotně s minimálním platem a udržováním lidí i násilím.

V době vrcholící migrační krize nevládní organizace *Freedom House* zemi řadila k nejhorším režimům na světě z hlediska potlačování lidských práv. V letech 2014–2015 to vedlo k odchodu 40 tisíc uprchlíků ročně, využívající zejména středomořskou migrační cestu. Většina Eritrejců usilovala v roce 2016 o získání mezinárodní ochrany v Německu, Švýcarsku, Nizozemsku a Švédsku. Problematickou situaci dokresluje velká diaspora Eritrejců v Súdánu a Etiopii, kde se nachází kolem půl milionu lidí (přibližně 10 % populace).¹⁴

Bangladéš

Bangladéš stál v otázce migrace dlouhou dobu mimo hlavní vlnu pozornosti. V nedávné době se však přesunul do centra dění, nejen v souvislosti s tlakem na menšinu Rohingů a jejich velmi početný exodus z Maymaru/Barmy. Bangladéš, přestože není oficiálně válečnou zemí, trpí nejen momentálně značným přílivem obyvatel, ale také jejich dlouhodobým odchodem. Situace má od dob získání nezávislosti roku 1973 až do současnosti stupňující se tendenci.¹⁵

V této hustě zalidněné zemi jsou problémem značné změny klimatu a související přírodní katastrofy (cyklóny, záplavy), jež mají dopad na značnou část lidí žijících v rurálních oblastech (cca 54 % populace). Celkově však většina lidí, kteří zemi opouští, tak činí z ekonomických důvodů (získání zaměstnání v zahraničí). Většinou nejsou oficiálně považováni za emigranty – migrace je chápána jako dočasná dle pracovních kontraktů. Zpět se však z dlouhodobého hlediska vrací menšina (mezi léty 2006–2011 pouze sedmina z 3,5 milionů).¹⁶ Nejvytíženějšími státy byly státy Perského zálivu Spojené arabské emiráty, Saudská Arábie, Katar a Omán, dále pak Indie, Malajsie a Spojené království. Bangladéš výrazně těží z migrantské podpory; ekonomická diaspora zasílá zpět do země značné množství finančních prostředků (remitence; 14,9 miliard USD v roce 2014). Fungování domácí ekonomiky se na nich ale stalo silně závislé, i díky jejich vysoké hodnotě.

Nedobré pracovní podmínky (nedostatečná ochrana a četná úmrtí) zemí Blízkého východu a problémy četných tradičních destinací – Spojené Arabské Emiráty (silné omezení této formy

¹³ United Nations Human Rights Council: Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea [online], 2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z:

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/ColEritrea/Pages/commissioninquiryonhrinEritrea.aspx>.

¹⁴ Authoritarianism in Eritrea and the Migrant Crisis [online], 16/09/2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/authoritarianism-eritrea-and-migrant-crisis>.

5 things everyone should know about Eritrean refugees [online], 23/02/2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://openmigration.org/en/analyses/5-things-everyone-should-know-about-eritrean-refugees/>.

Eritrea Events of 2016 [online], 2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2017/country-chapters/eritrea>.

Eritrean migrants face new asylum battle in EU [online], 10/07/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-33446423>.

Freedom House „Freedom in the world 2015“ [online], 2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: https://freedomhouse.org/sites/default/files/01152015_FIW_2015_final.pdf.

¹⁵ Jen v první polovině 90. let to bylo na 1,2 milionu lidí, roku 2008 pak téměř 900 tisíc.

¹⁶ Problémem je například nedobrovolná konfiskace pasu zaměstnavatelem.

levné práce) či Libye (válka) přilákaly v posledních letech řadu Bangladéšanů do Evropy v rámci migrační krize.

Přestože země v posledních letech netrpěla překotnými politicko-společenskými událostmi, k migraci výrazně přispívá chudoba značné části populace a nepříznivé životní podmínky (inlace a z ní vyplývající rostoucí ceny), které jsou podpořeny nejvyšší nezaměstnaností v regionu (u mladých až 78 %). Práce a výdělek v zahraničí se tak stávají silným lákadlem i pro osoby s nižšími kvalifikacemi a schopnostmi.¹⁷

Írán

Írán, přes svou zdánlivě dlouhodobou mezinárodní izolaci, není zemí s uzavřenou hranicí. Přes svůj specifický politický systém má nejen velkou diasporu, ale také četné skupiny migrantů na svém území (zejména z Iráku a Afgánistánu). Vlny emigrace byly historicky podpořeny politickým převratem v roce 1979.¹⁸ Překotná situace po revoluci a následné zapojení do války s Irákem vedly k odchodu liberálně smýšlejících a řady mladých lidí. Nastaly výrazné poklesy v důležitých profesích (lékaři nebo učitelé), což komplikovalo následný vývoj celé země. Ta se nikdy plnohodnotně nevzchopila ze změny režimu. Nelze tak hovořit o tom, že by emigrace ze země byla krátkodobým problémem a jevem, od počátku 80. let má kontinuální povahu. Proti zemi se dlouhodobě uplatňuje sankční režim v mezinárodním kontextu, což limitovalo její potenciální rozvoj.

Postupně po roce 2000 lze sledovat rostoucí snahu odcházejících lidí získat mezinárodní ochranu v evropských zemích (Německu, Belgii a Spojeném království). Současně však možnost získání větší politické a osobní svobody vede migrující k rozhodování, v němž nejdůležitějším faktorem je lidsko-právní situace v cílové zemi a až poté další faktory (například již přítomní příbuzní, pravděpodobnost přijetí atd.).

Jako motiv odchodu ze země působí též fungování specificky ortodoxně-náboženského systému, který je stále poměrně restriktivní vůči určitým skupinám obyvatel (typicky ženy). Přestože se prezident Rúhání snažil již v roce 2013 profilovat jako progresivnější představitel. Reálné kroky a výsledky se příliš nedostavily a silně represivní charakter režimu přetrvává a řada základních práv je upírána. Právě charakter režimu je příčinou odchodu značné části mladé populace, který je dlouhodobý, a dochází tak k odlivu mozků ze země (tzv. *brain-drain*).

Problémem země není jen vnitřní situace, zaostalost a mezinárodní izolace, ale i sucho a zvyšující se nedostatek vody.

Velikost diaspor je dnes odhadována na 5 milionů lidí. Íránská emigrace je charakteristická svou vnitřní heterogenitou (etnicita, sociální původ, vzdělání atd.). Problém pro zemi

¹⁷ Where are Europe's illegal migrants coming from? Surprise: It's Bangladesh. [online], 19/05/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/05/19/where-are-europes-illegal-migrants-coming-from-surprise-its-bangladesh/?utm_term=.c77ba220a6b8.

Bundeszentrale für politische Bildung „International Migration from Bangladesh“ [online], 30/11/2015 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <http://www.bpb.de/gesellschaft/migration/laenderprofile/216104/international-migration-from-bangladesh>.

Bangladesh Population [online], 16/09/2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <http://www.worldometers.info/world-population/bangladesh-population/>.

Bangladesh is now the single biggest country of origin for refugees on boats as new route to Europe emerges [online], 05/05/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugee-crisis-migrants-bangladesh-libya-italy-numbers-smuggling-dhaka-dubai-turkey-detained-a7713911.html>.

¹⁸ Řada studentů íránského původu zůstala na západních univerzitách.

představuje také příchod velkého množství běženců z Afghánistánu, jejich nedostatečná ochrana a neexistence jasného azylového systému.¹⁹

Ghana

Ghana je dnes zemí obecně považovanou za politicky stabilní, bez vážnějších politických problémů a neválečnou. Etnicko-náboženské spory se sice objevují, ale nepředstavují celkově vnitropolitický problém závažnějšího charakteru. Důvody k opuštění země jsou dnes především ekonomické ve snaze dosáhnout lepší úrovně života, aniž by většina obyvatel byla přímo na životě ohrožena. Roku 2017 nevládní organizace *Human Rights Watch* zaznamenala oproti situaci v roce 2012 zlepšení práv dětí nebo rozvoj zdravotního systému. Nedostatek pracovních příležitostí a vysoká nezaměstnanost v regionech kolem velkých měst posiluje tendence osob opouštět zemi. Velmi často odcházejí lidé z chudších oblastí, kteří doufají v lepší život v Evropě. Tato idea je rozšířena zejména mezi mladými lidmi. Migrace ze země tak má dnes převážně podobu nepravidelné, případně přímo nelegální a je zde vnímána jako jistá vidina možnosti lepšího života v Evropě nebo USA. A to díky četným příkladům z minulosti, které se šíří mezi současnou populaci.

Migrace má v zemi historické kořeny. Ghana jako země s koloniální minulostí vždy přijímala řadu lidí.²⁰ Existence autoritářsko-vojenských režimů v 70. letech však donutila k emigraci také dva miliony Ghaňanů, odcházejících převážně do Nigérie, kteří se po vyhoštění dostali až do mnoha zemí Evropy nebo Severní Ameriky. Již v 90. letech bylo odhadováno, že 2 až 4 miliony Ghaňanů žijí mimo zemi původu (10–20 % populace). Velikost diaspory od této doby roste, přestože Ghana netrpěla v nedávné době výraznějšími vnitřními problémy.

Proti současné situaci začala vystupovat aktivně také Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ve spolupráci s místními úřady. V letošním roce zahájily kampaň pro lepší informovanost o nebezpečích migračních snah s cílem snižovat počet odchodů ze země. Reaguje tak na situaci, kdy se v letech 2015–2016 jen do Itálie dostalo 10 tisíc Ghaňanů. Podle údajů IOM se stále nachází přibližně 53 tisíc nelegálních migrantů z Ghany na území Libye. Pozice vlády je však proaktivní a snaží se danou situaci řešit zlepšováním ekonomické situace v zemi a pokračovat v současném trendu velmi rychle rostoucí ekonomiky.²¹

¹⁹ Iran: A Vast Diaspora Abroad and Millions of Refugees at Home [online], 2006 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/iran-vast-diaspora-abroad-and-millions-refugees-home>.

Unwelcome Guests: Iran's Violation of Afghan Refugee and Migrant Rights [online], 20/11/2013 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.hrw.org/report/2013/11/20/unwelcome-guests/irans-violation-afghan-refugee-and-migrant-rights>.

Freedom in the world 2018: Iran [online], 2018 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/iran>.

Irregular Migration from Iran to the European Union [online], 07/2016 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://seefar.org/research/who-dares-wins-irregular-migration-from-iran-to-the-european-union/>.

²⁰ Přicházeli ze zemí jako je Togo, Pobřeží slonoviny nebo Nigérie.

²¹ Ghana: Searching for Opportunities at Home and Abroad [online], 01/03/2006 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/ghana-searching-opportunities-home-and-abroad/>.

United Nations information centre: IOM Ghana launches campaign against irregular migration with Kofi Kinaata [online], 07/05//2018 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <http://accra.sites.unicnetwork.org/2018/05/07/iom-ghana-launches-campaign-against-irregular-migration-with-kofi-kinaata/>.

Ghana is safe and stable, but its young people are still risking their lives to cross to Europe [online], 13/06/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://qz.com/1003249/young-ghaians-are-risking-their-lives-to-get-to-europe-illegally/>.

Human Rights Watch: „Submission to the Universal Periodic Review of Ghana“ [online], 30/03/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2017/03/30/submission-universal-periodic-review-ghana/>.

Over 53,000 Ghanaian illegal migrants still in Libya – Report [online], 13/02/2018 [cit. 2018-05-19] Dostupné z: <http://citifmonline.com/2018/02/13/53000-ghanaian-illegal-migrants-still-libya-report/>.

Rusko

Sovětská mezinárodní migrace byla historicky značně limitovaná neprostupnou hranicí. Migrační pohyb se tak uskutečňoval především mezi sovětskými republikami (blízké kontakty a vazby zůstaly dodnes). Uvolnění přišlo s vývojem na sklonku studené války a následně se změnou režimu. I díky tomu se dnes většina Rusů v zahraničí nachází na území bývalých sovětských republik, dále jich nejvíce žije v Německu (1 milion) a Spojených státech (400 tisíc). Mezi lety 2000–2014 odešlo ze země okolo 1,8 milionu lidí. V současné době se hovoří o nové vlně migrace; v roce 2010 zemi opustilo 33 tisíc osob, v roce 2013 zemi opustilo 186 tisíc. Nárůst osob, které zemi opouští, souvisí zejména se zhoršující se ekonomickou situací a mezinárodně-politickou situací po anexi Krymu a dění na východní Ukrajině. Migrace tedy souvisí zejména s ekonomickými a politickými faktory. Odchází většinou lidé vyjadřující nesouhlas s politickou situací, ale nikoliv protože by byli rozsáhle otevřeně perzekuováni. Přestože se míra represí zhoršuje a klesá úroveň osobní svobody a bezpečí.

Důležitá je také skladba osob, které se rozhodly odejít. Jedná se primárně o značnou část středních vrstev (podnikatelská, intelektuální, liberální část), která tvoří významný lidský kapitál společnosti. Přesto si však značná část emigrantů zachovává obchodní a pracovní vazby na Rusko a ponechává si občanství z důvodu zachování trvalého pobytu v zemi. Rusko běžně zkresluje data o velikosti této migrace ze země, jež by mohla negativně působit na obraz režimu.²²

²² Russia: Dark Year for Freedom [online], 18/01/2018 [cit. 2018-05-19] Dostupné z:

<https://www.hrw.org/news/2018/01/18/russia-dark-year-freedom/>.

Russia: A Migration System with Soviet Roots [online], 18/05/2017 [cit. 2018-05-19] Dostupné z:

<https://www.migrationpolicy.org/article/russia-migration-system-soviet-roots>.

Russian Emigration Spikes in 2013-2014 [online], 25/07/2014 [cit. 2018-05-19] Dostupné z:

<https://thediplomat.com/2014/07/russian-emigration-spikes-in-2013-2014/>.

Russia's Brain Drain Worse Than Previously Believed [online], 25/07/2014 [cit. 2018-05-19] Dostupné z:

<https://themoscowtimes.com/news/russias-brain-drain-worse-than-previously-believed-report-55635>.

PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU

Eurostat aktualizuje údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu na měsíčním základě. Data jsou dodávána jednotlivými statistickými úřady členských států. Liší se proto dostupnost dat pro jednotlivé země; data by měla být postupně poskytována a doplňována.²³

Údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v zemích EU jsou zobrazeny v tabulce 2 (k věkové struktuře žadatelů o azyl viz graf 1; k počtu žadatelů podle pohlaví viz graf 2).

Tabulka 2 Počet žadatelů o mezinárodní ochranu EU28 (1.2017–12.2017)

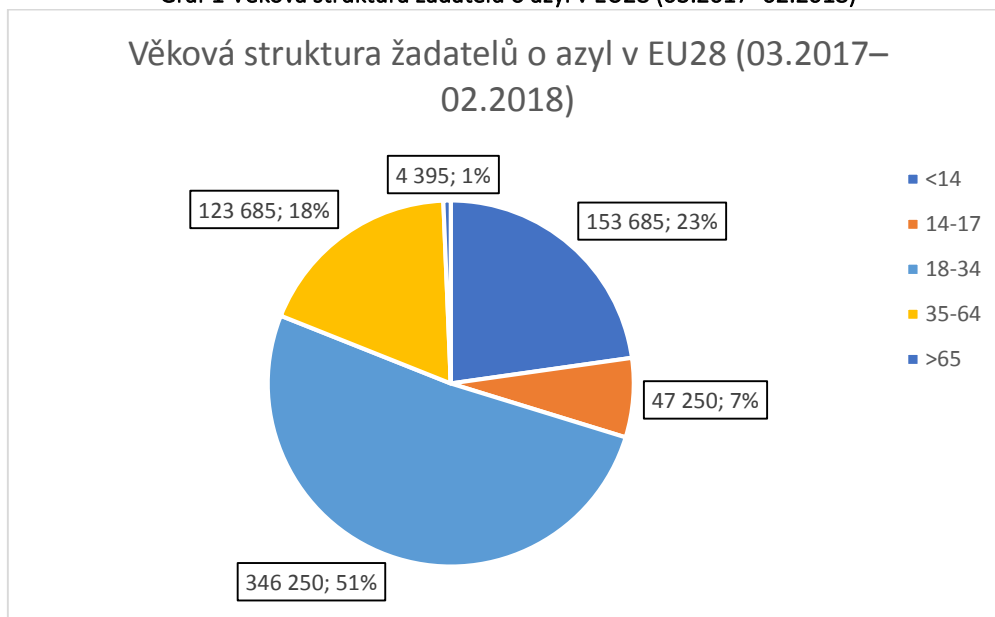
Země/měsíc	03.2017	04.2017	05.2017	06.2017	07.2017	08.2017	09.2017	10.2017	11.2017	12.2017	01.2018	02.2018	Součet
EU28	66 785	50 380	58 255	57 300	59 960	62 565	60 375	60 825	59 595	47 595	50 435	42 190	676 260
Belgie	1 615	1 420	1 435	1 395	1 530	1 595	1 660	1 775	1 600	1 455	:	:	15 480
Bulharsko	530	225	270	250	235	315	375	325	185	180	140	70	3 100
Česká republika	120	95	140	120	140	120	110	145	115	105	145	115	1 470
Dánsko	250	240	290	305	310	305	315	280	265	210	265	240	3 275
Estonsko	20	30	20	20	10	15	10	15	5	5	:	:	150
Finsko	470	440	480	465	520	490	355	380	400	355	390	300	5 045
Francie	8 865	7 920	8 025	7 540	8 325	8 115	7 525	8 735	9 260	9 700	9 040	9 120	102 170
Chorvatsko	60	70	95	70	115	110	70	100	125	50	55	70	990
Irsko	215	170	295	215	180	220	335	315	295	310	310	290	3 150
Itálie	13 700	9 560	12 120	13 010	12 275	10 255	10 585	9 900	8 495	5 220	6 825	5 940	117 885
Kypr	515	230	255	275	455	285	645	395	555	370	440	400	4 820
Litva	30	70	45	60	85	35	25	45	35	35	20	15	500
Lotyšsko	55	50	20	35	15	20	20	15	15	5	15	20	285
Lucembursko	235	195	210	145	170	195	200	195	160	250	190	135	2 280
Maďarsko	320	205	245	235	240	275	235	230	230	205	180	60	2 660
Malta	175	120	175	160	185	140	145	185	150	110	150	125	1 820

²³ Eurostat: Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Monthly data (rounded) [aktualizováno 2018-05-18, citováno 2018-05-22]. Dostupné [ZDE](#).

Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 1. 4. do 30. 4. 2018

Země/měsíc	03.2017	04.2017	05.2017	06.2017	07.2017	08.2017	09.2017	10.2017	11.2017	12.2017	01.2018	02.2018	Součet
Německo	22 160	16 275	17 860	16 685	18 195	20 555	18 365	18 145	19 825	14 275	15 065	12 475	209 880
Nizozemsko	1 540	1 320	1 440	1 510	1 735	1 610	1 585	1 500	1 480	1 520	1 775	1 470	18 485
Polsko	540	425	435	450	395	430	355	280	340	270	420	:	4 340
Portugalsko	210	165	185	120	80	75	160	125	115	75	80	90	1 480
Rakousko	2 195	1 950	2 145	1 995	2 190	2 510	2 015	2 110	1 645	1 580	1 480	1 200	23 015
Rumunsko	415	655	405	290	425	755	695	485	310	155	220	120	4 930
Řecko	4 875	2 705	4 075	4 195	4 110	5 040	5 900	6 410	5 390	3 970	4 750	4 060	55 480
Slovensko	15	0	10	20	5	10	10	25	10	15	30	10	160
Slovinsko	130	60	190	155	120	145	155	165	130	155	170	225	1 800
Spojené království	3 180	2 225	2 840	2 760	2 730	2 745	2 875	3 110	3 150	2 810	2 960	2 735	34 120
Španělsko	2 415	1 980	2 780	2 430	2 760	3 260	2 890	2 880	3 035	2 240	3 150	2 905	32 725
Švédsko	1 940	1 575	1 775	2 380	2 420	2 945	2 770	2 555	2 265	1 960	2 165	:	24 750

Graf 1 Věková struktura žadatelů o azyl v EU28 (03.2017–02.2018)

Graf 2 Počet žadatelů o azyl v EU28 dle pohlaví žadatele (03.2017–02.2018)

